

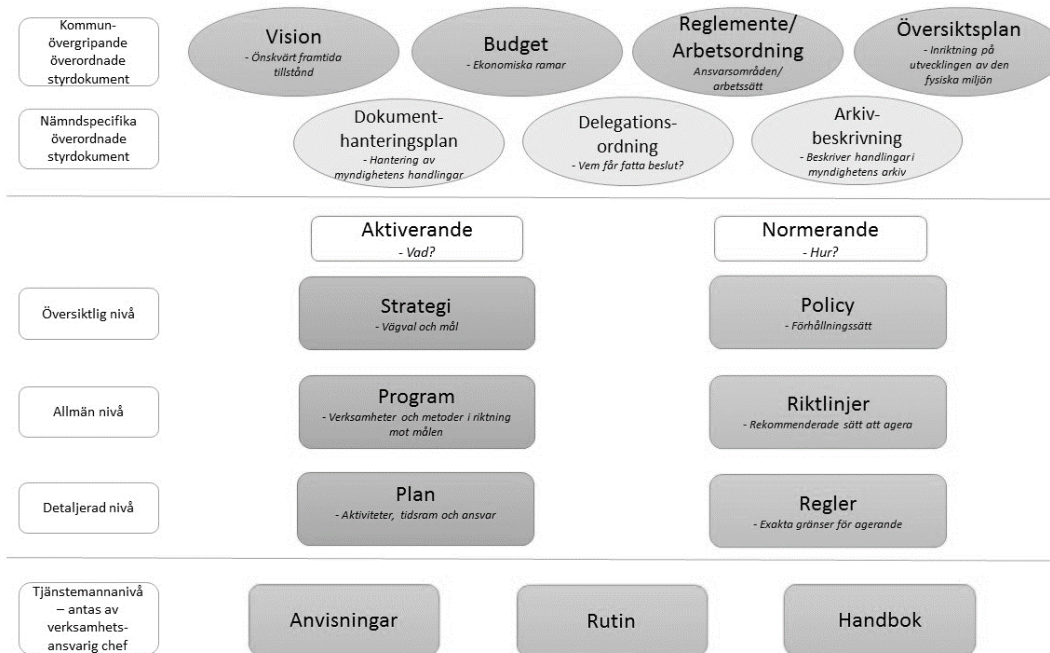
HANDLINGSPROGRAM FÖR

Förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2019-02-25, § 13
Giltighetstid	Mandatperioden 2019-2022
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnaren

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer KS 2018/00937 nr 87648

Gäller för Samtliga verksamheter inom Håbo kommun

Tidpunkt för aktualitetsprövning Inför ny mandatperiod eller vid inaktualitet

Ersätter tidigare versioner Kommunfullmäktige 2015-11-16, § 64

Relaterade styrdokument Inga

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor

Innehåll

Håbo kommuns styrdokumentshierarki	2
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor	3
1. Inledning	5
2. Syfte	5
3. Avgränsning	5
4. Kommunen	6
5. Riskbild	7
5.1 Risk- och sårbarhetsanalys	7
5.2 Återkommande olyckor/dimensionerande händelser	7
5.3 Jämförelse av de vanligaste räddningstjänstuppdragen	8
Brand i byggnad	9
Trafikolyckor	12
Brand ej i byggnad	14
5.4 Stora olyckor	16
Farlig verksamhet	16
Olycka vid transport av farligt gods	17
Naturolyckor	17
5.5 Slutsatser riskbild	18
6. Förebyggande arbete	19
6.1 Kommunens organisation vid en allvarlig kris eller svår samhällsstörning	19
6.2 Skade- och incidentrapporteringssystem	19
6.3 Utbildning	19

6.4	Systematiskt brandskyddsarbete	19
6.5	Trafiksäkerhet	19
6.6	Social oro	19
6.7	Risk och säkerhet i fysisk planering	20
6.8	Den enskildes ansvar	20
6.9	Förmåga att förebygga och agera vid bostadsbränder	20
6.10	Tillsyn	20
6.11	Rengöring och brandskyddskontroll	21
6.12	Olycksundersökning	21
7.	Mål för det förebyggande arbetet	22
7.1	Nationella mål	22
7.2	Mål	22
7.3	Genomförande och uppföljning	22
8.	Referenser	23

1. Inledning

Enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)* ska Sveriges kommuner redovisa hur de arbetar för att upprätthålla ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

En kommun ska ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet. I programmet ska anges målet för kommunens verksamhet samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser. I programmet ska också anges hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad och hur den planeras¹.

Handlingsprogrammet ska antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod.

2. Syfte

Handlingsprogrammet för mandatperioden 2019-2022 har inte uppdaterats i avvaktan på den statliga utredning som vill ändra utformningen på handlingsprogrammet. Det bedöms därför inte rimligt i dagsläget att genomföra omfattande revideringar av nuvarande handlingsprogram. Denna version har endast reviderats redaktionellt för att följa gällande direktiv för styrdokument.

3. Avgränsning

Handlingsprogrammet gäller för samtliga kommunala verksamheter och tills resultatet av den statliga utredningen är klart.

¹ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, 3 kap. 3 §

4. Kommunen

Håbo kommun ligger i Uppsala län och är en liten kommun till ytan med tätorterna Bålsta och Skokloster. Bålsta ligger vid E18 som är en viktig kommunikationsled för hela Mellansverige. Kommunen har cirka 20 000 invånare och har en ökande befolkning.

Figur 1. Karta över Uppsala län.

Håbo och Enköping har organiserat räddningstjänsten i ett gemensamt förbund som ansvarar för räddningstjänst i båda medlemskommunerna.

5. Riskbild

Syftet med att beskriva riskbilden är att få ett grepp om vad som bedöms kunna leda till räddningsinsatser inom kommunen och därigenom identifiera områden som har behov av någon form av åtgärd.

Riskbilden består av händelser som inträffar relativt ofta och som i normalfallet får små konsekvenser ur ett samhällsperspektiv samt större händelser som inträffar mer sällan men som kan få större konsekvenser och öka påfrestningen på samhället.

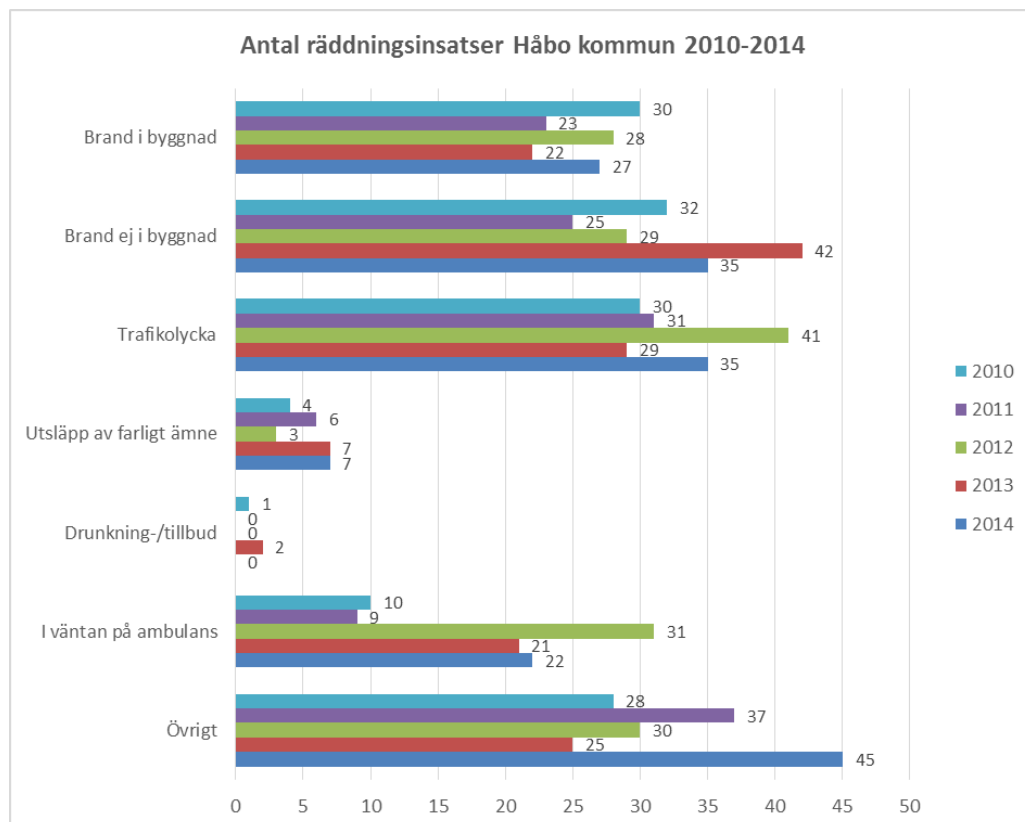
5.1 Risk- och sårbarhetsanalys

Under 2015 har en risk- och sårbarhetsanalys för kommunen arbetats fram som ett led i arbetet med kommunens krisberedskap. Några av de risker som identifierades i det arbetet omfattas även av åtgärderna i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor:

- Brand i skola/förskola
- Skogsbrand
- Olycka med farligt gods transport
- Översvämning

5.2 Återkommande olyckor/dimensionerande händelser

För att få en övergripande bild av vilka händelser som är återkommande i Håbo kommun redovisas de händelser som räddningstjänsten har larmats till under den senaste 5-årsperioden, dvs år 2010-2014. Statistiken är hämtad från räddningstjänstens verksamhetssystem Core om inget annat anges.

Figur 2. Insatser i Håbo 2010-2014

Under denna femårsperiod har räddningstjänsten larmats ut till 747 händelser, vilket ger ett snitt på ca 150 händelser per år.

5.3 Jämförelse av de vanligaste räddningstjänstuppdragen

I Figur 3 har de vanligaste räddningstjänstuppdragen jämförts med rikssnittet, det regionala snittet samt jämförbara kommuner. Samtliga siffror är per 1 000 invånare. Valet av insatstyper baseras på hur ofta insatserna inträffar och/eller hur stora konsekvenser en viss olycka kan medföra.

Röda celler visar att medelvärdet är högre än nationellt medelvärde. Gröna celler visar att medelvärdet var detsamma som rikssnittet eller lägre.

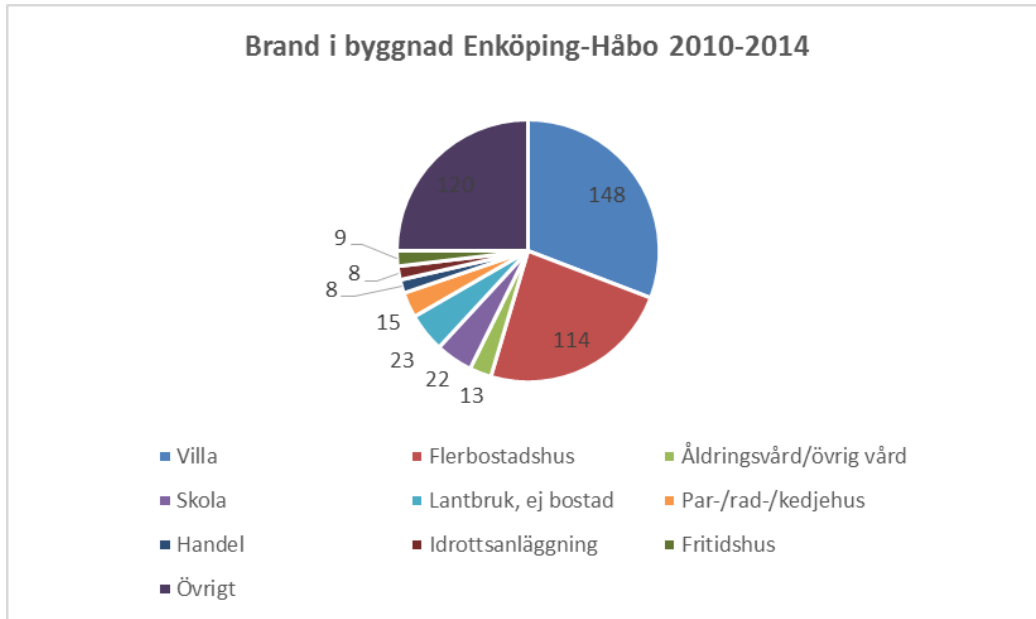
	Brand i byggnad	Brand ej i byggnad	Trafikolycka	Utsläpp farligt ämne	Drunkning	Automatlarm
Sverige	0,99	1,50	1,67	0,28	0,04	3,43
Uppsala län	1,13	1,67	1,4	0,26	0,03	2,73
Håbo	1,19	1,51	1,51	0,26	0,01	3,79
Tierp	1,38	1,39	2,24	0,21	0,03	2,99
Upplands-Bro	0,95	1,62	1,86	0,32	0,04	1,88
Enköping	1,42	1,72	2,34	0,43	0,04	3,24
Lidköping	1,18	1,16	1,45	0,19	0,02	3,93
Vänersborg	0,93	1,3	1,7	0,25	0,04	4,11

Figur 3. Jämförbara värden per 1 000 inv (Källa: IDA, MSB)

Brand i byggnad

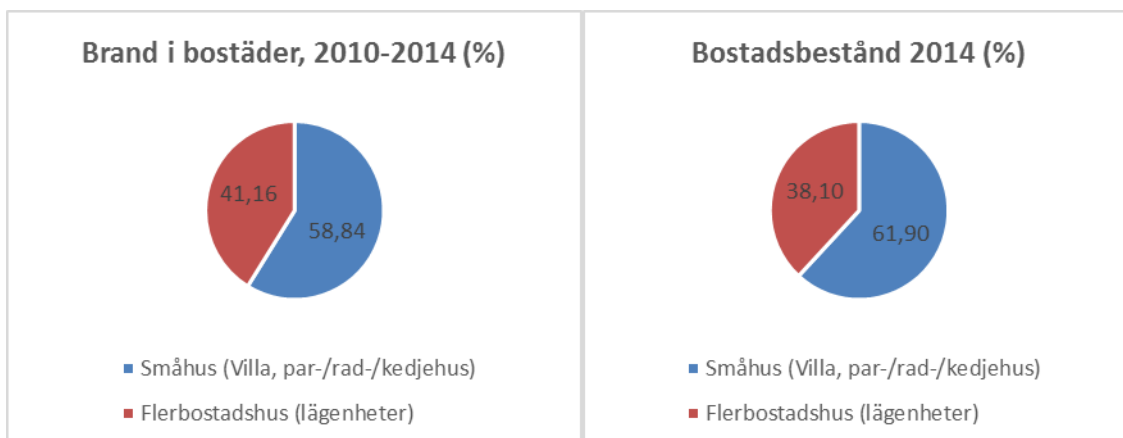
Insatsstatistiken visar att Håbo ligger över rikssnittet samt det regionala snittet när det gäller ”Brand i byggnad”.

Statistiken visar att 61 % av ”Brand i byggnad” under denna period har skett i bostadshus. Figur 4 visar i vilken typ av byggnad bränder har inträffat under perioden 2010-2014.

Figur 4. Brand i byggnadstyp år 2010-2014

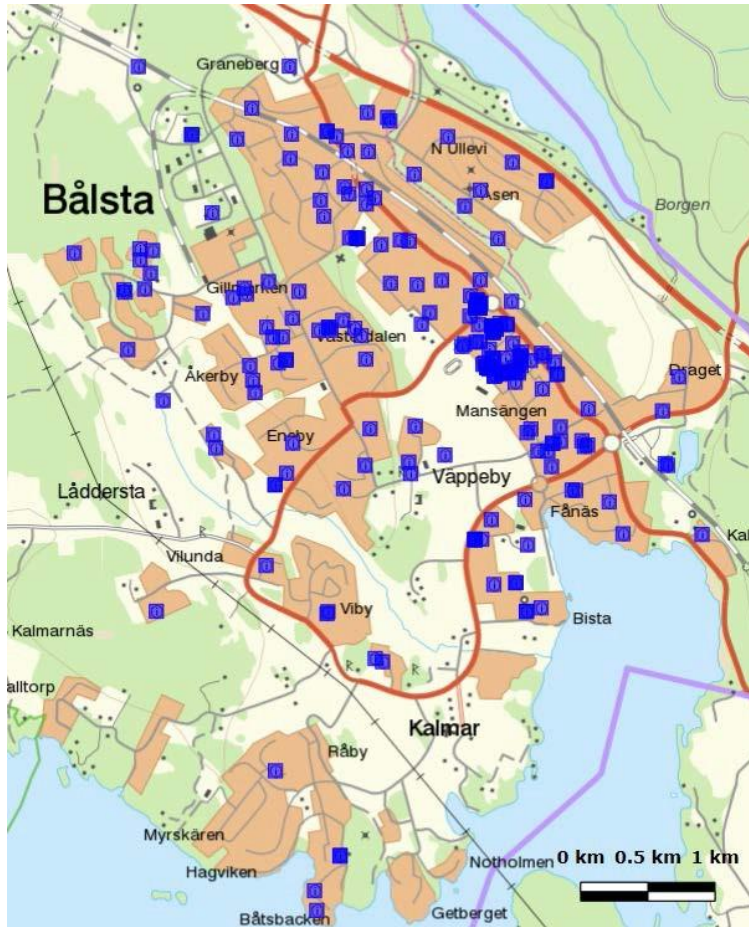
Det finns enligt statistiken ingen större skillnad i sannolikheten att råka ut för brand i bostad utifrån bostadstyp.

Figur 5. Brand i byggnadstyp

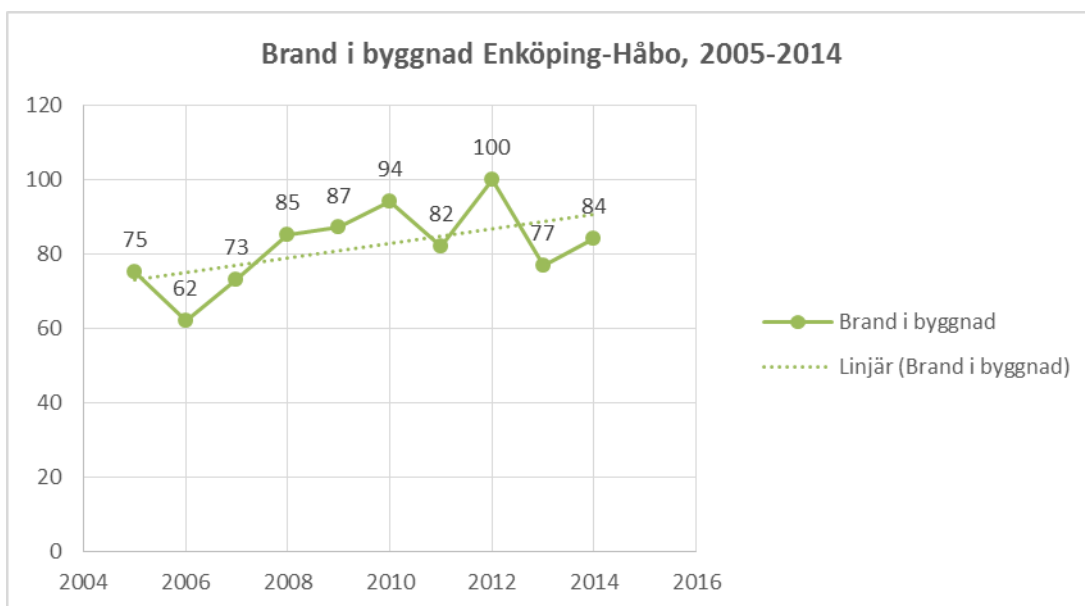
Figur 6. Bostadsbestånd (Statistiska centralbyrån)

Det brinner främst i tätorterna där många människor bor och/eller rör sig. Figur 7 åskådliggör var räddningstjänsten har larmats ut till ”Brand i byggnad” under den senaste femårsperioden.

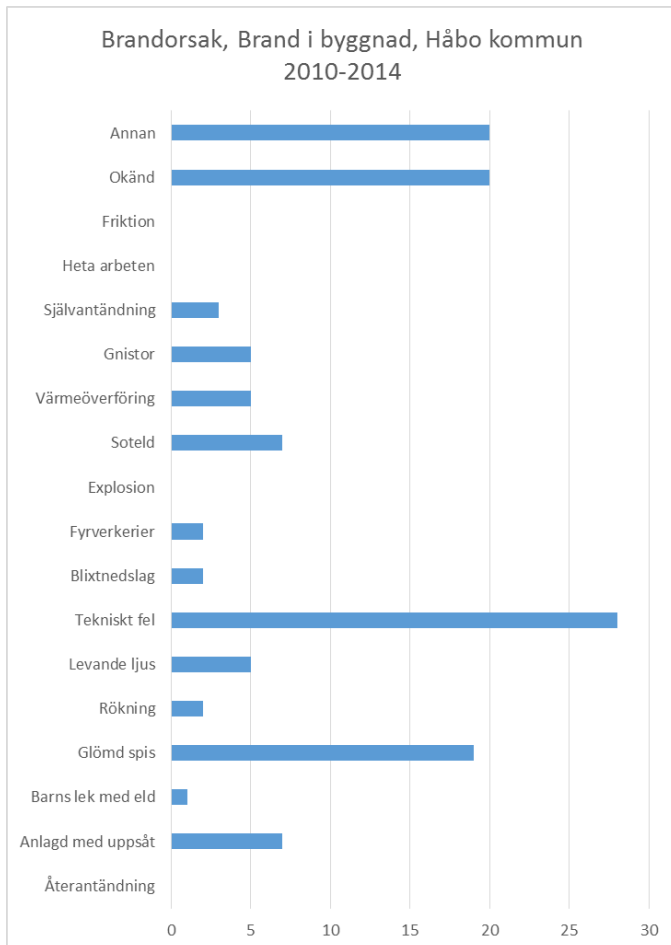
Figur 7. Brand i byggnad, Bålsta år 2010-2014

Antalet bränder i byggnad stiger i takt med befolkningstillväxten.

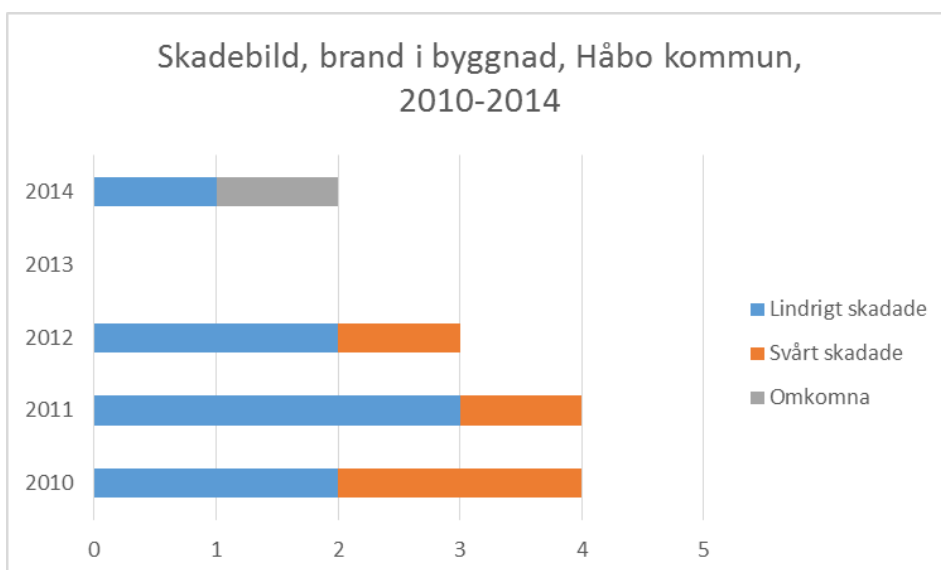
Figur 8. Trend, "Brand i byggnad"

Den vanligaste brandorsaken som har kunnat fastställas vid ”Brand i byggnad” är någon form av tekniskt fel, följt av glömd spis och soteld. Okänd brandorsak är dock vanligt och i denna kategori finns förmodligen ett stort antal bränder som har anlagts med uppsåt.

Figur 9. Brandorsak, ”Brand i byggnad” år 2010-2014

Skadebilden vid ”Brand i byggnad” har varierat något de senaste åren. År 2014 var det enda året under perioden som en person omkom till följd av ”Brand i byggnad”.

Figur 10. Skadebild, ”Brand i byggnad” (IDA, MSB)

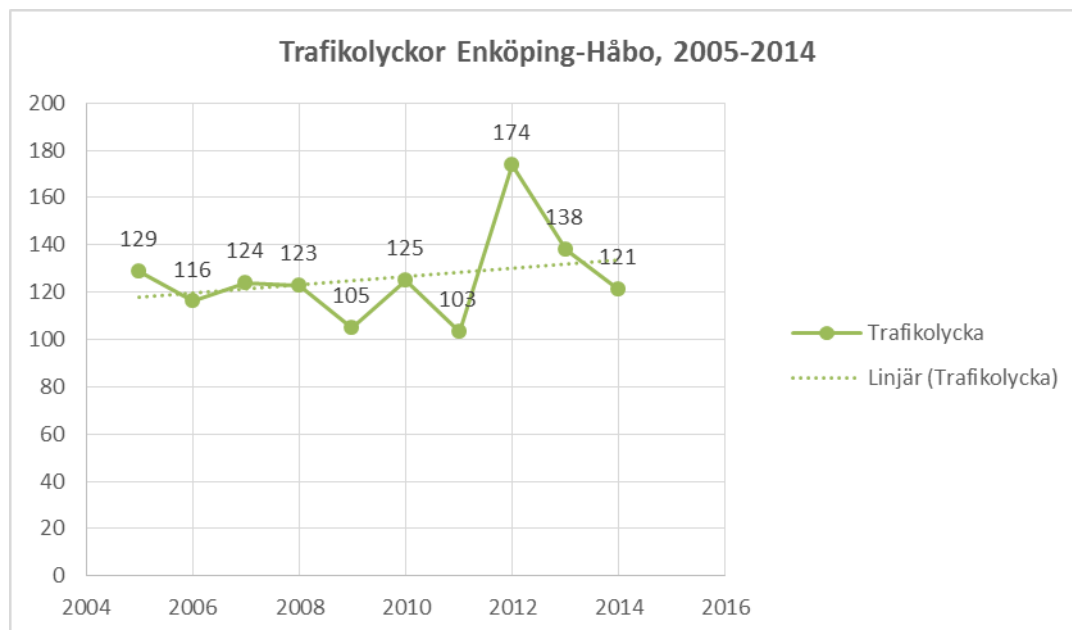
Trafikolyckor

Statistiken visar att Håbo kommun ligger under rikssnittet och jämförbara kommuner men något över det regionala snittet. Insatsstatistik visar att motorvägen (E18) sticker ut med en tredjedel av samtliga trafikolyckor, se Figur 11.

Antal trafikolyckor 2010-2014		
Enköpings kommun	495	
Håbo kommun	166	
Totalt	661	
Urval av större vägar		
Antal trafikolyckor på E18	220	33,28%
Antal trafikolyckor på v 55	39	5,90%
Antal trafikolyckor på v 70	13	1,97%

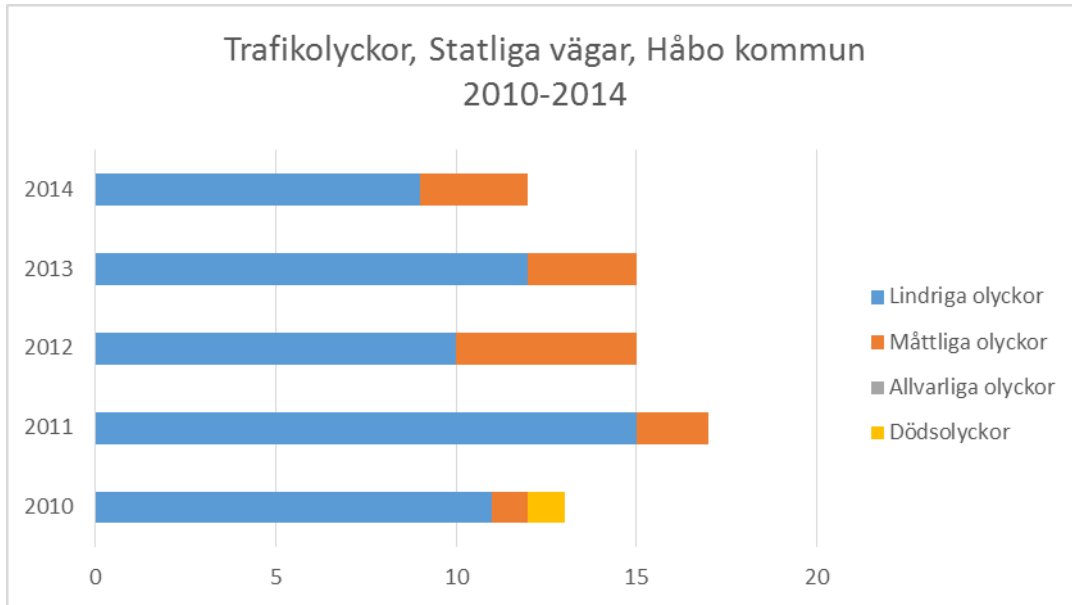
Figur 11. Trafikolyckor år 2010-2014

Trendanalysen visar att antalet trafikolyckor ökar, se Figur 12. Detta är dock till stor del beroende på det höga antal trafikolyckor under år 2012. Antalet trafikolyckor år 2012 och till viss del år 2013 tros i huvudsak bero på väderförhållandena under årets kalla månader. Snön låg kvar länge under våren 2012 (ca 15 april) och kom relativt tidigt senhösten 2012 (28 nov) enligt SMHI. Under perioden januari-april och oktober-december 2012 inträffade totalt 125 trafikolyckor, att jämföra med medelvärdet samma period övriga år vilket ligger på 83,5.

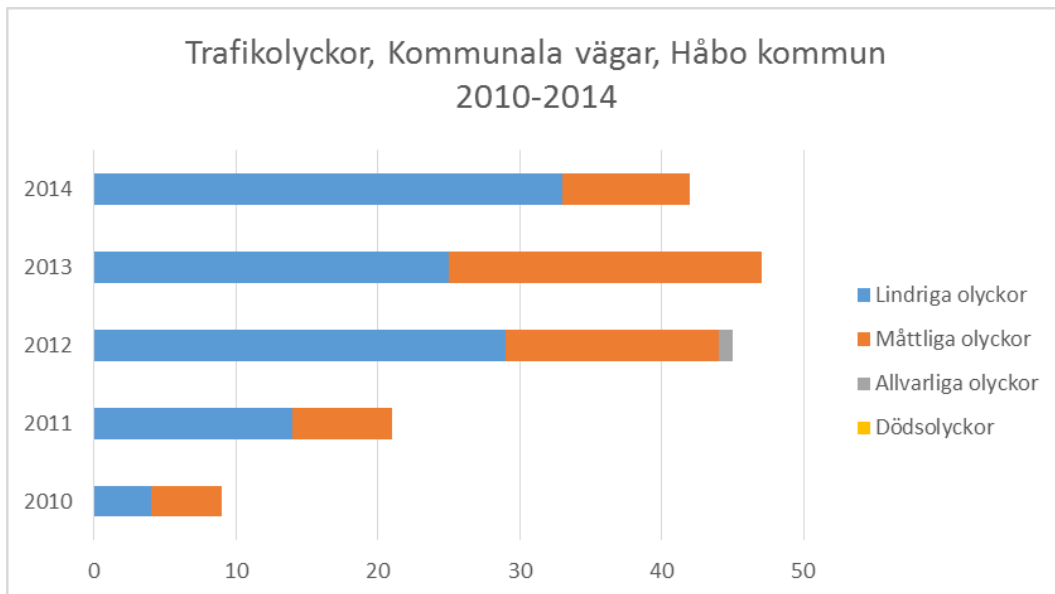

Figur 12. Trend, trafikolyckor år 2010-2014

Skadebilden för trafikolyckor visar på en ökande trend i antalet skadade, dock ökar inte skadornas omfattning.

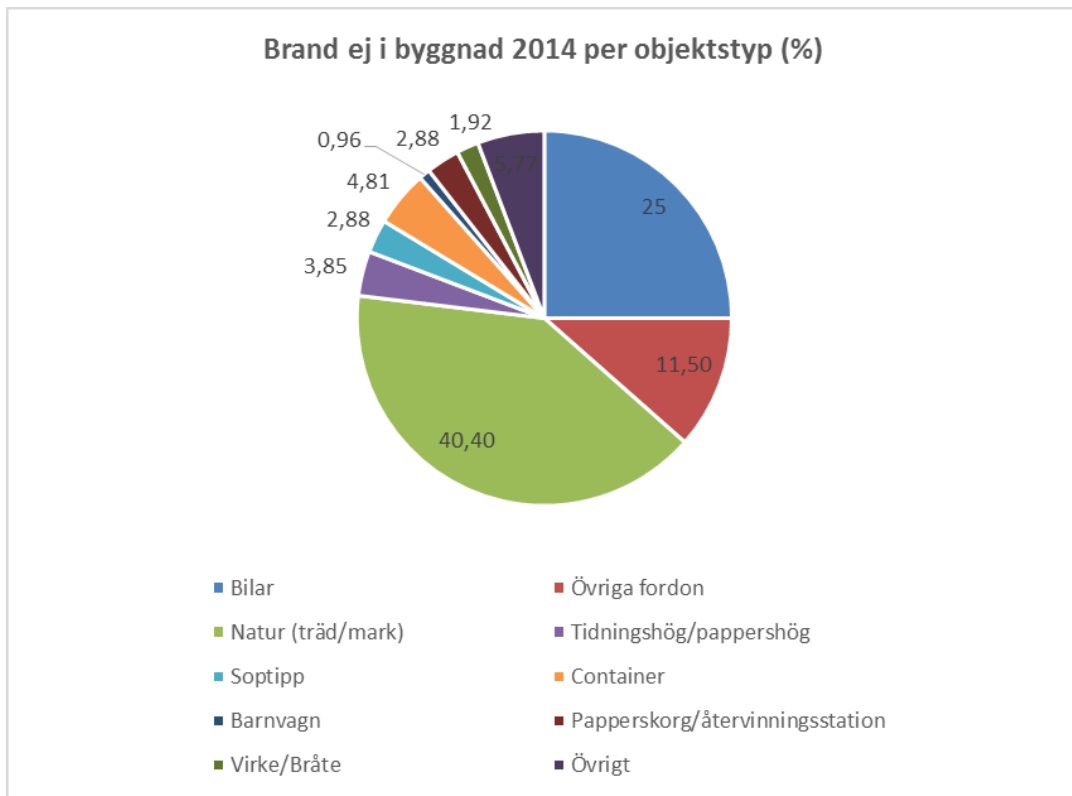
Figur 13. Skadebild, Trafikolyckor år 2010-2014 (Källa: Strada)

Figur 14. Skadebild, Trafikolyckor år 2010-2014 (Källa: Strada)

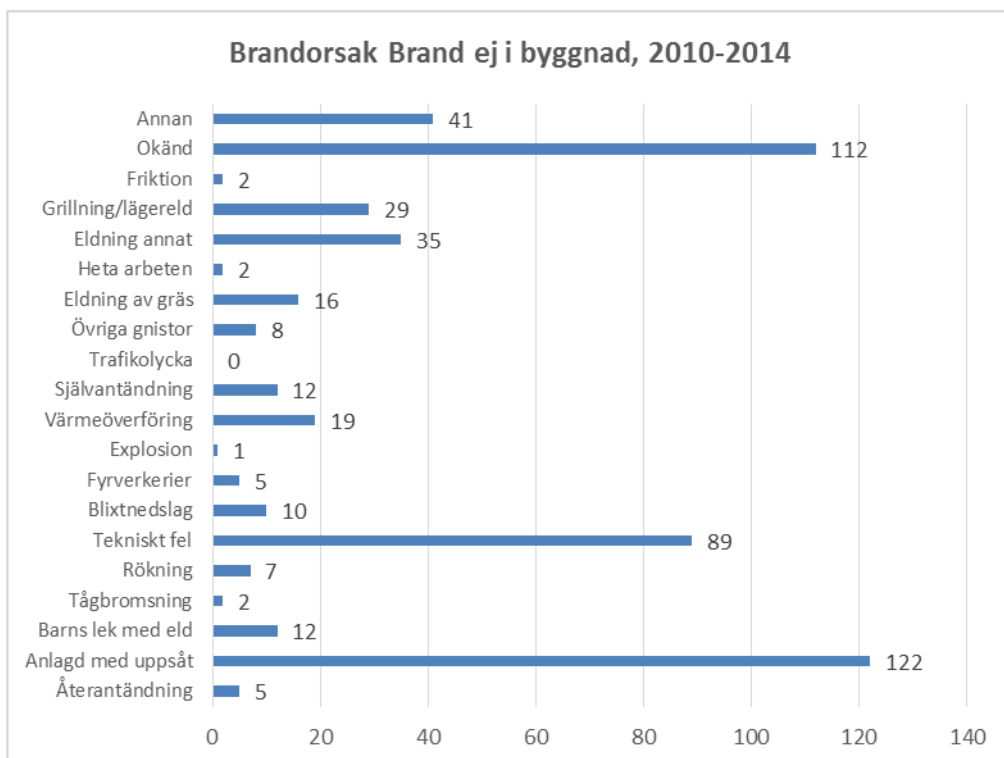
Brand ej i byggnad

”Brand ej i byggnad” är den tredje vanligaste händelsetypen som räddningstjänsten i förbundet larmas ut på efter automatlarm och trafikolyckor. För brandobjekt, se Figur 15.

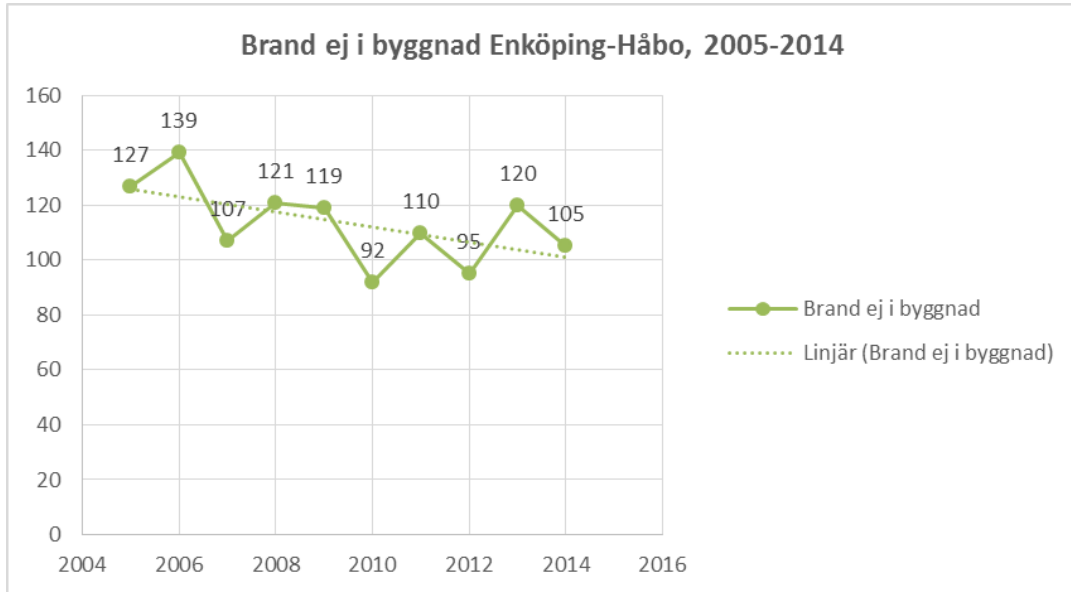
Figur 15. ”Brand ej i byggnad”, objektstyp (%)

Bränder som uppstår i andra objekt än i byggnader är ofta anlagda. Därefter sticker brandorsakerna ”Okänd” samt ”Tekniskt fel” ut. Erfarenhetsmässigt är flertalet av de bränder där brandorsak är okänd även dessa anlagda med uppsåt.

Figur 16. Brandorsak, ”Brand ej i byggnad” år 2010-2014

Trenden för ”Brand ej i byggnad” är minskande, se Figur 17.

Figur17. Trend, "Brand ej i byggnad"

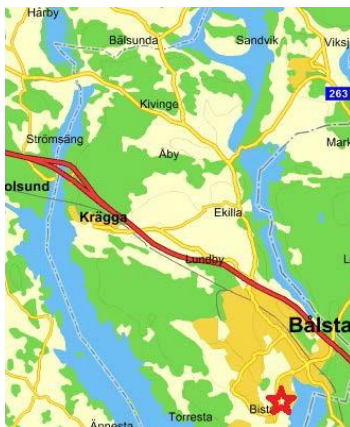
5.4 Stora olyckor

Stora olyckor är olyckor som ökar påfrestningarna på samhället och räddningstjänstorganisationen utöver det normala där många människor är drabbade direkt eller indirekt. En trafikolycka med buss kan till exempel påverka ett stort antal människor direkt, medan en trafikolycka med farligt gods kan påverka ett stort antal människor indirekt genom att stora vägvagnsavgångar får stängas av och/eller genom att miljön påverkas negativt.

Räddningstjänsten Enköping-Håbo har identifierat tre områden som bedöms kunna ge upphov till stora olyckor. Utöver dessa områden kan en större brand (t ex på en nattklubb) eller trafikolycka (t ex med en turistbuss) få förödande konsekvenser. De områden som har identifierats som särskilt riskfyllda är:

- Olycka vid en verksamhet med omfattande hantering av farliga ämnen
- Olycka vid transport av farligt gods
- Vissa typer av naturolyckor av mer lokal karaktär

Farlig verksamhet

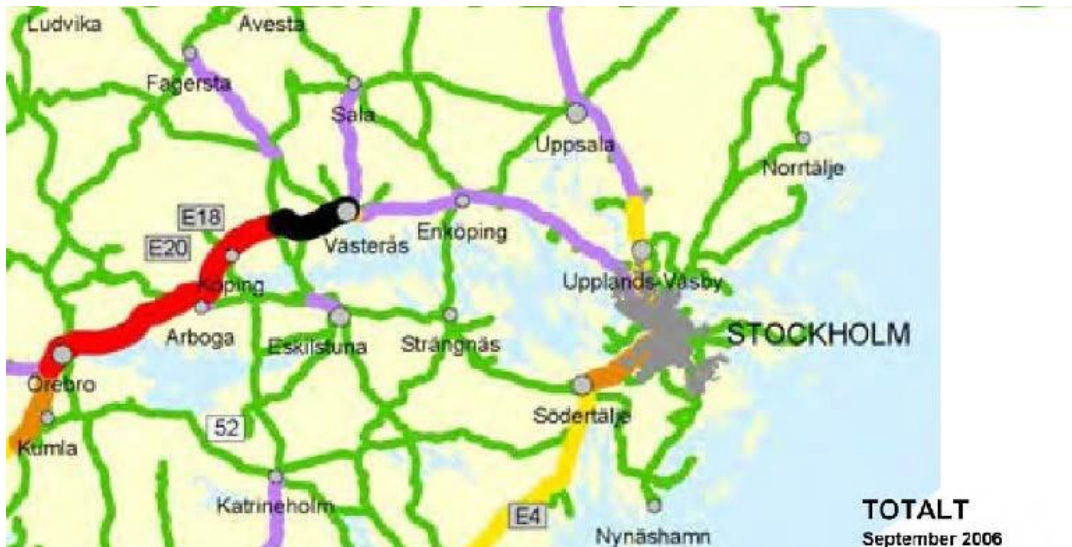

Figur18. Placering av farliga verksamheter år 2015

I Håbo finns en verksamhet som omfattas av *Lag (1999:381) och förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor* (den så kallade Sevesolagstiftningen). Företaget är Gyproc AB vilka hanterar LNG i sin verksamhet vilket är en brandfarlig naturgas. Då verksamheten omfattas av nämnda lagstiftning finns höga krav på ett aktivt säkerhetsarbete och tillsynen av detta arbete ligger på länsstyrelsen utifrån Sevesoklassning och räddningstjänsten utifrån 2:4-klassningen. Anläggningen ligger så till att påverkan på tredje man bedöms vara liten, i händelse av olycka. Information om anläggningen och hur medborgarna informeras vid en händelse finns beskrivet på kommunens webbplats.

Olycka vid transport av farligt gods

E18 är den största transportleden för farligt gods genom kommunen. Mätningar under september 2006 visade att 33 000-66 000 ton transporterades på motorvägen under mätperioden. Komprimerade, ej brandfarliga gaser, var det mest transporterade godset (upp till 22 200 ton) men samtliga riskklasser var representerade. För den totala bilden av transporter under september 2006, se Figur 19.

Figur19. Mängd transporter, Farligt gods (Källa: MSB)

Det transporteras även farligt gods på järnvägen genom förbundet där brandfarlig vätska står för, i stort sett, samtliga transporter.

Naturolyckor

Inom denna kategori omfattas större olyckor som i grunden har orsakats av väderfenomen som t ex skyfall och stormvindar. Identifierade följder av dessa väderfenomen och som kan få negativa konsekvenser är:

- Stora snömängder
- Ras och skred

Stora snömängder får stora konsekvenser på hela samhället och så även räddningstjänstorganisationen där framkomlighet och kommunikation kan bli svår. Införandet av kommunikationssystemet Rakel har ökat möjligheten för god kommunikation både internt inom räddningstjänsten samt externt med andra samhällsaktörer som använder sig av systemet.

Enligt SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) har inga kända ras eller skred inträffat i Håbo kommun. Sannolikheten för större ras eller skred bedöms vara låg och dess konsekvenser skulle endast bli lokala. En ras- eller skredolycka bedöms därför kunna hanteras inom ramen för den normala räddningstjänstorganisationen.

5.5 Slutsatser riskbild

Kommunen har en bred riskbild med en av landets mest trafikerade motorvägar, industrier som hanterar farliga ämnen samt Sveriges största insjö, Mälaren. Genom att studera tidigare händelser kan följande slutsatser dras:

- Håbo kommun sticker ut negativt när det gäller bränder jämfört med andra kommuner.
- Olyckstyperna ”Brand i byggnad” samt ”Trafikolycka” är i en stigande trend, medan ”Brand ej i byggnad” är i en sjunkande trend.
- Personskadebilden när det gäller ”Brand i byggnad” är inte ökande trots att antalet bränder ökar. Allt fler skadas i trafikolyckor, men där ökar inte skadornas omfattning.
- Sannolikheten för att råka ut för brand är i stort densamma oberoende av boendeform, men konsekvensen bedöms kunna bli större i flerbostadshus då fler hushåll kan påverkas direkt av händelsen. Fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare har en stor del i att reducera sannolikhet och konsekvens för brand.
- En tredjedel av trafikolyckorna inträffar på E18, vilket också är en väg med stor mängd transporter farligt gods samt busstrafik. För att reducera sannolikheten för en större olycka på vägarna är det viktigt att samverkan sker med väghållare och andra aktörer i förebyggande syfte.
- När det gäller stora olyckor bedöms konsekvensen vid en olycka på någon av förbundets farliga verksamheter bli liten ur ett samhälls- och räddningstjänstperspektiv, i huvudsak utifrån anläggningarnas placering.
- För att reducera sannolikheten för en större brand på t ex ett äldreboende är det viktigt att kommunernas olycksförebyggande arbete håller hög kvalitet och att ett systematiskt brandskyddsarbete bedrivs i lokalerna.

6. Förebyggande arbete

6.1 Kommunens organisation vid en allvarlig kris eller svår samhällsstörning

Under 2015 införs en ny stabsmetod för krisledningsorganisationen (tjänstemän och politiker) i kommunen. För att tydliggöra krisorganisationen har metodstöd och funktionskort tagits fram. De nya rollerna kommer att utbildas och övas under mandatperioden med start hösten 2015.

6.2 Skade- och incidentrapporteringsystem

Enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*, kap 3 § 1 ska kommunen se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. Detta görs genom kommunens incidentrapportering där små brister och avvikelser kan fångas upp och åtgärdas innan en allvarligare händelse inträffar. Kommunen behöver utveckla sin förmåga att hantera skade- och incidentrapporteringen så att den blir ett underlag för planeringen av arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet.

6.3 Utbildning

Räddningstjänsten erbjuder utbildningar inom brandskydd, systematiskt brandskyddsarbete, vuxen HLR² med hjärtstartare och vuxen HLR med L-ABC³. Verksamheterna ansvarar för att säkerställa att den personal som har behov av utbildning får det.

Räddningstjänsten utbildar även skolelever i förskoleklass samt årskurs 2, 5 och 8 i samverkan med polisen och ambulansen.

6.4 Systematiskt brandskyddsarbete

Arbetet med att utveckla kommunens systematiska brandskyddsarbete påbörjades hösten 2014. Våren 2015 antog kommunfullmäktige riktlinjer för det systematiska brandskyddsarbetet samt kommunövergripande brandskyddsregler. Syftet med riktlinjerna och reglerna är att stödja verksamheterna i SBA arbetet och ge fastighetsenheten rätt förutsättningar för att kunna ta sitt ansvar som ansvariga för det byggnadstekniska brandskyddet.

6.5 Trafiksäkerhet

Gatuenheten, räddningstjänsten, polisen och Håbo trafiksäkerhetsråd anordnar varje år en trafikutbildning för alla åttondeklassare. Utbildningen som började som en mopedutbildning har nu utvecklats till att vara en trafikutbildning med information om droger och olycksverkan samt utbildning i livräddning. Håbo trafiksäkerhetsråd är en frivillig organisation som tillsammans med polisen och gatuenheten samverkar kring dessa frågor.

Gatuenheten och barn- och utbildningsförvaltningen har även börjat arbeta med att trafiksäkra skolvägar. Förhoppningen är att arbetet ska leda till färre skolskjutsar och att fler barn och ungdomar cyklar eller går till skolan.

6.6 Social oro

Håbo kommun arbetar aktivt med drog- och brottsförebyggande samt folkhälsorelaterade frågor och samverkar aktivt både internt och externt med bland annat polisen genom ett samverkansavtal, Tryggare Uppsala län och interna samverkansgrupper, tex Hälso- och trygghetsrådet.

² Hjärt- och lungräddning

³ Lägesbedömning, andning, blödning och chock

6.7 Risk och säkerhet i fysisk planering

Plan- och utvecklingsavdelningen arbetar med detaljplaner och översiktsplaner där hänsyn tagits till risker för olyckor och människors hälsa och säkerhet. Räddningstjänsten är en av remissinstanserna. Krav på säkerhet och riskhänsyn finns i plan- och bygglagen (2010:900).

6.8 Den enskildes ansvar

På kommunens och räddningstjänstens webbplatser, www.habo.se och www.rtjeh.se finns information så att den enskilde själv ska kunna bidra till sin egen säkerhet och för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*. På räddningstjänstens webbplats finns en mängd information för den enskilde och även en interaktiv utbildning om brandsäkerhet i hemmet.

6.9 Förmåga att förebygga och agera vid bostadsbränder

För att minska antalet bränder i bostadsmiljöer och konsekvenser av dessa kommer räddningstjänsten att genomföra informationsbesök i hemmen. Besöken sker företrädesvis i områden med flerbostadshus. Aktiviteten genomförs i samarbete med Brandskyddsföreningen på uppdrag av MSB.

6.10 Tillsyn

Kommunfullmäktige har genom beslut om förbundsordning⁴ delegerat ansvaret för tillsynsverksamheten till räddningstjänstens förbundsledning.

Målet med tillsyn enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor* är att hjälpa den enskilde att minska riskerna för en olycka. Tillsynen ska även säkerställa att såväl byggnad och inredning som organisation och personal är väl rustade för en eventuell brand eller annan olyckshändelse.

Tillsyn av brandskydd genomförs regelbundet, vid behov och genom temafokusering. Regelbunden tillsyn utförs i tillsynspliktiga objekt med intervaller som bestäms utifrån verksamhetens risknivå. Oplanerad tillsyn utförs vid behov exempelvis vid misstanke om bristande brandskydd eller bristande hantering av brandfarlig vara, samordnat med andra myndigheter eller som del av remisshantering från andra myndigheter. Tillsyn genom temafokusering genomförs årligen i verksamheter som inte omfattas av regelbunden tillsyn.

Tillsyn enligt *Lag (2010:1011) om brandfarlig och explosiva varor* utförs i alla verksamheter som hanterar tillståndspliktig mängd brandfarliga och explosiva varor (undantaget vissa verksamheter där MSB⁵ är tillsynsmyndighet).

Verksamhetsmål

Kommunernas tillsynsverksamhet regleras av en plan för tillsyn och tillstånd som beslutas av räddningstjänstens förbundsledning för varje mandatperiod. Frister för tillsyn varierar från ett till sju år beroende på vilken verksamhet som bedrivs. För byggnader med mycket bra tekniskt brandskydd och ett fullt fungerande organisatoriskt brandskydd kan fristen förlängas efter särskild bedömning. Förbundet ska genomföra 250 tillsyner per år. Effekten av tillsynerna följs upp årligen i räddningstjänstens verksamhetsplan.

För att uppnå volymmålet avsätter förbundet 1,7 årsarbetare för tillsynshandläggning och 0,5 årsarbetare för processledning. Tillsynsarbetet fördelas över totalt 15 handläggare.

Yrkeskategori	Antal handläggare	Antal tillsynsuppdrag per år (totalt)
Brandingenjör	2	80

⁴ Förbundsordning för Räddningstjänsten, Enköping-Håbo, STY-0244

⁵ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Insatsledare	5	100
Styrkeledare	3	30
Brandman	5	50

Den som utför tillsynen ska minst ha genomgått kursen ”Tillsyn A”⁶ eller liknande tidigare utbildning. Förbundet har som långsiktig målsättning att samtliga tillsynshandläggare ska ha genomgått kursen ”Tillsyn B”⁷. För att uppnå denna målsättning har en särskild kompetensutvecklingsplan för tillsynshandläggare tagits fram.

6.11 Rengöring och brandskyddskontroll

Sotning består av två delar: rengöring och brandskyddskontroll. Rengöring sker för att avlägsna sotbeläggningar och sker enligt, av kommunen, fastställda frister. Brandskyddskontroll är en noggrann teknisk besiktning som sker enligt frister från MSB.

Enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor* framgår att kommunen får tillåta att en fastighetsägare sotar sin egen anläggning om det kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Räddningstjänsten har huvudansvar för sotningsverksamheten och prövar ansökningar från fastighetsägare som vill rengöra sin egen anläggning. Medlemskommunerna har tecknat entreprenadavtal med en privat näringsidkare som utför lagstadgad brandskyddskontroll och rengöring inom sotningsdistriktet. Frister för sotning regleras i planen för tillsyn och tillstånd som beslutas av räddningstjänstens förbundsledning för varje mandaperiod. Frister för brandskyddskontroll regleras genom nationella föreskrifter som beslutas av MSB.

Sotningsverksamheten följs löpande upp genom rapportering om utfärdande av förelägganden och förbud till förbundsledningen.

6.12 Olycksundersökning

När en räddningsinsats är avslutad ska kommunen undersöka olyckan och i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts.

Räddningstjänsten ansvarar för olycksundersökningar⁸ efter räddningsinsats. Olycksundersökning genomförs på olika sätt och med olika omfattning beroende på hur omfattande insatsen varit. Ju mer omfattande insats desto mer omfattande undersökning av olyckan och mer omfattande krav på dokumentation. För detta arbete finns särskilda riktlinjer framtagna där nivåindelning och kriterier för utredningsarbetet framgår. Av riktlinjerna framgår även målgrupper och kommunikationsplan för erfarenhetsåterföring efter olycksundersökning.

Volymmålet för olycksundersökning är att, utöver ordinarie insatsrapporter, årligen sammanställa minst 4 olycksutredningsrapporter och 2 insatsutvärderingsrapporter. För detta arbete avsätter förbundet 0,17 årsarbetare för undersökningsarbete och 0,02 årsarbetare för processledning. Olycksundersökningsarbetet fördelas över 5 st särskilt utbildade utredare/utvärderare.

Kategori	Antal utredare	Antal rapporter per år (totalt)
Brandutredare	2	2
Olycksutredare	2	2

⁶ Tillsyn och annan olycksförebyggande verksamhet, kurs A, MSB

⁷ Tillsyn och annan olycksförebyggande verksamhet, kurs B, MSB

⁸ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, kap 3 § 10

Insatsutvärderare	1	2
-------------------	---	---

Den som utför olycksutredningar på en nivå som innebär att en särskild undersökningsrapport ska sammanställas ska minst ha genomgått kursen

”Olycksutredning” eller ”Brandplatsundersökning”⁹. Förbundet har som långsiktig målsättning att samtliga utredare ska ha genomgått kursen ”Brandplatsundersökning”¹⁰. För att uppnå denna målsättning har en särskild kompetensutvecklingsplan tagits fram.

7. Mål för det förebyggande arbetet

7.1 Nationella mål

De nationella målen och syftet med den verksamhet som ska bedrivas är enligt *Lag (2003:788) om skydd mot olyckor*:

- Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor¹¹.
- Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt¹².

7.2 Mål

Håbo kommun ska under mandatperioden 2015-2018 arbeta för att minska antalet bränder och trafikolyckor.

7.3 Genomförande och uppföljning

Utifrån de antagna riktlinjerna för det systematiska brandskyddsarbetet och kommunövergripande brandskyddsregler sker implementering i alla kommunala verksamheter under mandatperioden. Kommunen ska se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder¹³.

Verksamheterna behöver på ett systematiskt sätt arbeta med att analysera risker, förebygga skador och minimera konsekvenserna av skador och störningar i verksamheten. Rapporteringen av incidenter¹⁴, tillbud¹⁵ och risker där små brister och avvikelser fångas upp och åtgärdas innan en allvarligare händelse inträffar är en viktig komponent i rishanteringsarbetet. Kommunen behöver utveckla sin förmåga att hantera skade- och incidentrapporteringen så att den blir ett underlag för planeringen av arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet.

Andra sätt att minska antalet bränder kan även vara att göra riktade insatser mot särskilt sårbara målgrupper inom ramen för *Lag (2003:788) om skydd mot olyckor*. Det kan vara informationsinsatser om äldres säkerhet, brandsäkerhet och social oro. Polisen kommer att avlägga medborgarlöfte och där har kommunen en viktig samverkansroll.

Varje nämnd ansvarar för att utifrån detta handlingsprogram för skydd mot olyckor planera och bedriva ett kontinuerligt förebyggande arbete inom ramen för lagstiftningen samt följa upp det arbetet. Detta görs lämpligast i verksamheternas verksamhetsplaner. Effekten mäts genom åtgärdernas påverkan på olycksstatistiken. Säkerhetssamordnaren följer upp utfallet och åiterrapporterar i delårs- och årsbokslut.

⁹ Olycksutredning, grund eller Brandplatsundersökning 1 vecka, MSB

¹⁰ Brandplatsundersökning 3 veckor, MSB

8. Referenser

MSB (2011). *Vägledning för Kommunala handlingsprogram, MSB246.*